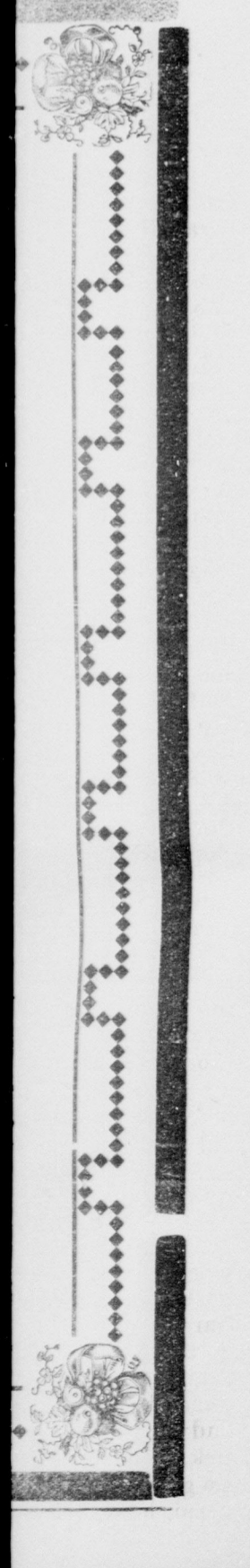

tos hatásu
 megválasztott
 nyekből ké-
 nyben beve-
 hatások szer-
 kba burkolva
 Dr. Pákyi
 szorót évek
 alkalmazták
 mit a számos
 megismerés-
 Egy doboz
 ártással 2 frt
 en magánál a
 fel
 Budapest
 Pesten
 szorított gyógy-
 sz. Dr. Király-
 N. Dr. Rothschild
 győgyse-
 3

dekü vasut.
 NY.
 m-meg-
 alább megneve-
 6-tól ezen helyi
 rászórá leendő
 k Füzesabonyra,
 zen Állomásikon
 illetve a Füzes-
 sz kocsikarom-
 tának.
 al előbb rende-
 len megrendelt,
 80 kr. fizetendő
 rkező árak kira-
 kocsik rendelke-
 nt és kocsinkint
 mittani.
 melyek a be- és
 tészen támadnak
 trettnek a kocsik
 megakott kocsit
 Az átvett árak-
 ró fuvarlevél ada-
 fuvarlevelenkit
 mellett a követ-

szont 7.4 kr.
 " 9.0 "
 " 10.6 "
 " 13.8 "
 " 9.8 "
 " 14.2 "
 " 20.2 "
 sabonyon és Deb-
 tén szabályozott
 u-vásártér állomá-
 ny, h. é. vasut
 jnak a rendeltetés
 fel által a telen-
 gátóság.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
 Székely-utca SIMON-ház Kuns József or-
 kereskedésével szemben.
 HIRDETÉNYEK,
 •Hirdetési pénsek és a hirda körüli panaszok
 valamint a lap szellemi részét illető
 minden közlemények ide intézendők.
 Bérmentés levelek csak ismert beszéltől
 fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.
 A SZABADELVÜ PART KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Helyben házhoz hordva vagy vidékre
 postán küldve
 Egész évre 10 frt — kr.
 Félévre 5 frt — kr.
 Negyedévre 2 frt 50 kr.
 Egy hónapra 1 frt — kr.
 Hirdetési díj:
 Ot-hasábozpetitor egyszeri beigtatásár: 5 kr
 Bélyegdíj minden hirdetésért külön 3) kr
 Nyiltár 4 hasáboz petitorért 20 kr.
 Hirdetést vagy reklamot magába: foglalt
 ajándék azra 50 Krallár.

XVII. évfolyam 1890. Debreczen. Szombat Október 11. 197. szám.

Gróf Szapáry ambíciója.

Remélhetőleg immár el fog nemulni minden skeptikus szószaporítás, melyben eddig az ellenzék tetszelgett magának, valahányszor a kormánynak a közigazgatási reformra vonatkozó intenciójáról volt szó. A világos és határozott nyilatkozat, melyet a kormányelnök tegnap a képviselőház pénzügyi bizottságában tett, többé nem tűr kételet a felől, hogy a közigazgatási rendszerünk átalakítására vonatkozó első javaslatok már az új év elején a parlament elé terjesztetnek. Nem tévővázó tapogatózás, hanem czéltudatos kezdeményezés lesz ez; nem gyenge szárnyak félnék kísérlete, hanem bátor felnyomulás erős szárnyalással egy eredményes reformkorszak ama régióiba, melyek után évek óta vágyik az ország egész közvéleménye. Rendszer lesz inau- gurálva azonnal az első törvényjavaslatok által, melyeket gróf Szapáry az adminisztratív ügyében január hóban az országgyűlés elé terjeszt.

A kormányelnök tiszta államférfiúi tekintete helyesen fogta fel a reform feladatát s az ő modus procedendije biz- tató ígért arra nézve, hogy a nagy vál- lalkozás keresztívitele összhangban fog állani ama vitális állami és nemzeti érde- kekkel, melyek annak sikeréhez fűződnek.

Mindenekelőtt kerülni akar gróf Szapáry minden elhamarkodottságot. Az ily mélyreható reformok a nyilvános és tár- sadalmi élet minden terén. Az átmenet egy ezeréves rendszerről egy ujra soha sem történik simán, az ily átalakulással mindig karöltve járnak oly nehézségek, melyek megnehezítik a megszokottnak elhagyását s az ujba a beletalálást. Ámde e megrázkódtatásokat és nehézségeket a minimumra redukálni első sorban erre gondolt gróf Szapáry. Innen az ő bölcs elhatározása, a nagy művet nem egy lö- késsel hivni életre, hanem fokozatosan,

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája.

A dobronkai pap.
 (Elbeszélés.)
 Irta: Vértesi Arnold.
 (Folytatás.)
 Szinte megsajnáltam nagy zavarában, a mint az izadó homlokát törülgette. Nem tud- tam, attól fél-e jobban, hogy itt találunk maradni ebédre vagy attól, hogy a tornózi eseres kedvéért itt hagyjuk az ő szerény asztalát.
 — Szolgabíró barátom bajuszát simo- gatta és mosolygott:
 — No szent atyám, már csak megteszük a kedvéért, hogy itt maradjunk.
 Szorongatta a kezünket, de láttam, hogy lopva gyanakodó pillantást vet felénk. A szolgabíró valamit mondott neki tőle, a mit nem értettem, csak azt vettem észre, hogy elpirul rá.
 Kimentünk a kis kertjébe s mialatt a szolgabíró eltávozott a faluban hivatalos dolga után, kettecskén maradtunk a kom- lólugasban. A beszélgetés lassan, akadozva folyt. Az én papom nagyon keveset tudott a világ dolgairól, nem is igen törődött vele, aká hogy fordul a világ sorsa. Megmutogatta méhköppüt, aztán azt a három vagy négy satnya almafácskát, melyeket hiába ápol- gatott.
 — Nem nekik való hely, — szolt só- hjarta és fejét csóválgatta.
 Egy darabig hallgatott Arca oly ko- molynak és elmélázónak látszott, mintha azon gondolkodnék, hogy ez a hely talán neki sem való.
 — Nem kívánkozik innen el, tisztelendő

tervszerűen eljárni, részt rész után ki- domborítani, hogy az egyik már beleélt legyen magát, mielőtt a másik a kivitel stadiumába jut. Ha ez az alapelv már el volt fogadva, nem lehetett többé két- ség azt illetőleg, hogy mivel kezdődjék a reformmú. A vármegyékben van minden közigazgatási miseria gyökere, — tehát a vármegyét kellett leg- először az átalakulási pro- cessus alá vonni. Ezzel összhang- ban a vármegyereorganisa- tiója lesz az első lépés a re- formok utján. Nem az autonóm jogok absorbeálását az állam által tartja szem előtt Magyarország vezérállamférfia. Érintetlenül legyen a vármegye autono- miája megőve, de a hivatalnokok kinevezése által az állam bizonyos- ságot fog szerezni az iránt, hogy a mu- nicipiumok a reájok bízott állami func- tiókat pontosan s lelkiismeretesen ellátják, és hogy ezentul közérdek kárt szenvedni nem fog a közigazgatási organumnak indolenciája által, akár a végrehajtásban, akár az ellenőrzésben.

A municipialis képviselői testület egyszerűsítése a tagok számának reducá- lása által, valamint a megyeyülések jogköre egy részének átruházása (ujon alakítandó járási bizottságokra, képezendi a vármegye reorganizációjának második főfeladatát. Minthogy azonban ily újítás mellett állami közegek és autonóm mu- nicipalis jogok egymással folytonos érint- kezésben lesznek, gondoskodik gróf Szapáry politikája arról, hogy a collisiók a közélet e két factora közt hatékonyan elháríttassanak. E czélból lesz behozva a közigazgatási bírás- kó d a s, hogy jogviszály esetén legyen független, részrehajlatlan bírói forum, melynek ítélete által megadassék s bizo- tosíttassék az államnak az államé, a mu- nicipalis autonómiának szintén a magáé. A miniszterium megszűnik utolsó instan- tia lenni közigazgatási ügyekben; mint

ur! — kérdeztem, mintba rá találtam volna gondolatainak menetér.
 Megrezzent. Önkénytelen mozdulat volt ez, melyet nem bírt elpalástolni.
 — Hová kívánkoznám? — szolt aztán bágyadt mosollyal. — Én csak egy szegény harangozó fia vagyok, a kinek nagy az ilyen szerény plébánia is. Nem mondom, hogy fi- talabb koromban nem jutott az néha eszembe. De most már? . . . Az ember hozzá ragad a földhöz s gyökeret hajt mint a fűzfakaró, a hová bedugják.
 Nem volt szavaiban semmi keserűség, semmi árnyalata a becsavágyó ember család- sának, még sem hangzott az ugy, mint a megelégedett ember böles megnyugvása. Va- lami állandó nyugtalanság tükröződött arcán.
 Delet harangoztik, mikor a szolgabíró a faluból visszatért s bementünk ebédelni.
 Tiszta fehér abroszszal volt beterítve az asztal, de rajta minden a legegyszerűbb, po- hárr, tányér, evőeszközök.
 — Mi ez? hát a negyedik teríték? — szolt a szolgabíró az asztalra mutatva, hol csak háromuk számára volt fölterítve.
 A plébános öölt-hatott, nem tudta, hogy zavarában mit mondjon. Reám nézett, aztán megint a szolgabíróra:
 — De kérem alásan . . .
 — Csak nem félti tőlünk? — nevetett a szolgabíró.
 A plébános aggodva függesztette reám szemem, mintha tudni akarta volna, vajjon mit gondolhatok felőle. De csakhamar belátta, hogy vonakodása még gyanusabbá tenné. Ki nyitotta az ajtót s kiszólt a folyosóra, de oly hangosan, hogy a konyhában is meg- hallják:
 — Terka!
 Fiatal leány jelent meg a küszöbön. Alá- zatosan köszöntött minket s kezét csókolta a papnak:

az államhatalom képviselője a municipi- umok autonómiájával való vitában ezen- tul maga is fél lesz és ügyét az elfogu- latlan tárgyilagoss közizagatási bíróság ítélete alá bocsátja.

Az ország közvéleménye megnyu- vást meríthet ezekből, hogy gróf Szapáry- Gyula öutudatosan, a szükséges erély- rel, de a kívánatos elővigyázattal is, lát a munkához. Államférfiúi bölcsessége tág teret talál a reformmúben az érvé- nyesítésre. Es a menyinyiben a parlament hazafias komolysággal támogatja reform- törekvéseit, nem fog elmaradni, hogy ne- ve elválaszthatlanul össze lesz kapcsolva a legjelentősegebb és legüdvösebb át- alakulási processusok egyikével.

A képviselőház mun arendje. A képvise- lőház ülésének elnapolása előreláthatólag nem fog a kitűzött okt. 27-ig tartani, mert a pénzügyi bizottság már a jövő héten letár- gyalja a költségvetést s így annak tárgya- lása már okt. 27. előtt kezdetét veheti a képviselőházban is.

Külföld.

Orosz barátokozások. A czár „egyetlen hű és őszinte barátja” Montenegro fejedel- mént már ismét megajándékozta egy hadi ha- jóval, melyet 300,000 rubelen vett meg egy társulattól. Mint az értesítés jelenti, e hajón, mely nem sokára Antiváribába fog érkezni, „egyelőre” és „további intézkedésig” az orosz tisztek és matrózok fogják ellátni a szolgál- latot. Hogy ez az „egyelőre” és „további intézkedésig” meddig fog terjedni, majd meg- válik. A terminus valószínűleg hosszú lesz, már csak azért is, mert idő kell, míg Nikita a maga embereiből állíthatja ki a személyzetet. Aztán hihetőleg sem Pétervárot, sem Cettin- jében nem fogják az orosz személyzet föl- váltását valami különösen sürgős ügynek te- kiinteni. Ez már a második hajó, melyet a czár Nikitának ajándékoz s ha ezek az aján- dékozások így tartanak továbbra is Orosz- ország, mint egy bécsi lap helyesen jegyzi meg, las- sankint egy hadi flottát állít ki magának az Ad- rián. Ugyanez a Szerbiában is folytak az orosz barátokozások. Az 1810-ben történt varvarini csata emléktűnnepe szolgáltatott erre újabbán alkalmat. E csatában az oroszok és szerbek

— Tessék parancsolni.
 A pap oda mutatott asztalra:
 — A tekintetes urak megengedik, hogy te is tégy ide egy tányért magadnak.
 Vonakodva leült a leány az asztal alsó végére, de alig mert enni s szeméit folyvást tányérjára lesütve tartotta. A szolgabíró, a ki már ismerős volt vele, szolt hozzá pár szót, mire pirulva s halkán felelt, de csak annyit hogy: igen, nem.
 Egyszerű falusi leány volt, közönséges képű, piros arcu; de a mint ott ült nagy- komolyan, duzzadt piros ajkainak szélén s élénk szürkés-kék szemében mintha meg-meg- villant volna az elfojtott jókedv. S egyszer hangosan föl is kacagott, mikor a szolgabíró tréfásan azt kérdezte:
 — No Terka, mikor tánczolunk már a lakodalmán?
 A pap fejét csóválta:
 — Nem való még olyasmiről beszélni a gyerekekkel.
 A leány fölemelte nevető szeméit, de a mint látta a papnak hirtelen elkomolyodó arcát, hallgatva lesütötte fejét.
 Egy darabig akadozva folyt a beszélge- tés az asztalnál; hanem a mint látta a plé- bános, hogy jó étvágyival eszünk s a borát is tisztességesen fogyasztjuk, lassanként meg- int fölbátorodott, bizalmasabb lett, régi diák- korabeli anekdotákat hozott elő, amiken na- gyokat nevetett.
 Minden pohár borral emelkedett bátor- sága és jókedve. Kocczingott velünk s bizo- tosított, hogy ő nem rossz ember. Igazán higgyük el neki, hogy nem rossz ember.
 Olyan ártatlan tekintettel nézett ránk, hogy ha nem mondta volna is, elhittük volna.
 Öletgetett bennünket, drága kedves ven- dégeinek nevezett. Mivel szolgájon még?
 — Terka, abból a mézes pálinkából.

egyesült erővel verték meg a törököt s most a belgrádi orosz követség ügyvivője, tehát orosz hivatalos személy sürgönyt küld az ünneplőknek, azt kívánva, hogy a Varvarin- nál ottott orosz és szerb vér az orosz és szerb nép közti faji és hitbeli kötelékek meg- szilárdítására szolgáljon. — Általán gyakran kerestetnek újabb időben Szerbia területén érintkezési pontok egy a multból, mint a je- lenből Szerbia és Oroszország között s ezen érintkezési pontokon így-keznek megalkotni a jövőbeli szerb-orosz solidaritást. A tényle- ges viszonyok fejlődése valószínűleg segíti- majd e törekvéseket, azt megmutatja a jövő.

Crispi beszéde. Crispi olasz kormányel- nök tegnap Florenzben a polgárok által rendezett banketten nagybörszabásu beszédet mondott, melyben megemlékszik arról, hogy Florenz a művészet és olasz nyelv hely- esője s Dante Alighierinek születési helye. Beszédének politikai részében a hármasszövet- séget dicsőíti, mint a melynek Oroszország sokat köszön és elítéli a radikalosokat és ir- redentistákat, kik idegen államok birtokaira áhítozva, háborút idéznek elő. Beszéde vég- én dicsőíti a Sorova-dinasztiát, a mely Oroszország egységének és jólétének leghatal- masabb kezesét nyújtja.

A bolgár kérdés. Az orosz lapok nem fáradnak bele, a világgal elhitetni akarni, hogy Németország holmi gyakorlati javasla- tokat tett, tesz vagy tenni szándékszik, me- lyeknek czéja az, hogy a bolgárkérdés Orosz- országot is megnyugtató módon m goldassék a nélkül, hogy azért ellenkezésbe jusson az osztrák-magyar politikával. Az ezen irány- ban legújabbán közölt verio abban állna, hogy Ausztria-Magyarország tudtával és akarattal a eoburzi otárolítatának, Bulgária pedig personal unóval Romániához kapcsol- tatnák. Magától érteendőleg egy igaz szó nincs a dologban, lehet azonban — hogy ezuttal tényleg orosz részről tapogatóznak. Pétervárot ugyan erősben meg vannak győ- ződve, hogy a Hohenzollern-ház romániai uralkodása Károly király halála napjánál tovább nem tart: akkor aztán egy alkalmas pillanatban egyszerre két legyet lehetne ütni egy — orosz légyecsapóval. Monarchiánk azonban soha sem adja begyőzését sem- miféle államfő eltávolításához sem, és a Balkán félszigeten mindig csak egy czéja van: az oda való államok ön-ndelkezési jogának és szabad fejlődésének védelme és elősegítése.

A fiatal leány kiment s nemsokára visz- zatért a mézes pálinkával.
 — Aldott jó leány, — szolt a pap utána tekintve, mikor kiment, — szótogadó, rendes. Tessék elhinni, olyan az egész ház a keze után, mint a tükör. Aztán ha danolni kezd, gyönyörűség azt hallgatni, kérem.
 A szolgabíró szerette volna hallani. A plébános egy pár szót szolt halkán a vissza- tért lányának, mire az eleinte lesütött szem- mel, határozatlanul állt ott egy perczig, aztán elnevette magát s beszaladt a szomszéd szo- bába, honnan kibozta harmonikáját és elkezdte a mellett énekelni azokat a mélabus tót nó- tákat, melyek oly szeliden s oly szomoruan hangzanak.
 Előbb csak a harmonika kísérete mel- lett énekel. Hanem egyszer csak fölkel a pap az asztal mellől, lekappa az almárium te- tejéről a tokot s kivieszi belőle a hegedűt.
 Nem mondhatni, hogy valami virtuóz lett volna, de az egyszerű játék hozzá illett a fiatal leány üde, csengő, mesterkéletlen hangjához.
 Sajátságos hangverseny volt ez. A negy- ven év körül járó vagy talán már öregebb, máskor oly komoly, tartózkodó pap, a ki ott huzta neki melegded, kipirult arccal, por- köpönyegének hosszú ujjai felgyűrve, hogy könnyebben játszhasson, aztán a leány ez a félig kisasszony, félig parasztlány, a kinek természetes félénkségén át-áttör néha pajkos jókedve s közbe nevet a bus nóták dalolása közé. Bizonyos, hogy ilyet nem mindennap láthatni, még hozzá a plébánia épületben, hol a megvés pispók ő méltóságának könyomatú arcképe szigorú fenséggel tekint le a falról, két szent mártír és konfessor szomszéd- ságában.
 (Folyt. köv.)

A t. füredi hid.

— Eredeti tudósítás. —

Poroszló és T. Füred között, a festők ecsetére méltó fűz- és nyárfa berkek árnyában méltóságos lassúsággal folydogáló Tisza medre fölött, — ugyanazon a helyen, a hol a szabadságharc alatt fölégetett fahíd állott, épül a debreczeni- f. abonyi vasut legszebb és legragyobb műtárgya: az öt mérész nyilású vashíd.

Hadászatiilag is fontos utvonala ez, mely Poroszlón és Tisza-Füreden át vezet Budapest és Eger felől Debreczennek. Az itteni átjáró a szabadságharc idején is többször szolgált a csapatok működésének nevezetes helyéül. — Az államosítás előtt „tisza vidéki” nek — nevezett vasut megnyitáig még nagyobb jelentősége volt ennek az utvonálnak a nyugatról-keletre irányuló kereskedelemre nézve. — Bécs és Budapest éllemez kereskedő házai ezen szállították portékáikat a debreczeni világhírű vásárookra; erre felé ügtek a delisánsz paripái, arról nem is szólva, hogy a híres peleskei nótárius is a Hortobágyon és Füreden keresztül utazott more patrio Szatmarmegyéből és Budavárába; a legnagyobb magyar Széchenyi István lángesze ezt az irányt jelölte ki az ország fővárosát keleti és észak-keleti Magyarországgal összekötő fővasut-vonal számára.

Más uralkodó eszmék, más emberek és más viszonyok ugyan elterelték ezen irányból a forgalmat és leszállították a legesekeylebbre ezen utvonálnak a jelentőségét; de nem végképen. — Mert eljön és már közel van az idő, a mikor kelet és nyugot kereskedelmének ezen fonttere megelevenedik s benne megint pezsegeve lüktet a vér.

A Hortobágy szikes hátát, a nyomtalan utasítványos országút mentén vassinek hasítják keresztül; a füredi rővházat akár lebontatják s a komp tölgyfa bordáit feltűzelhetik; a rővház fölül magas téglalabakra vasuti bakter számára épült lakóház s libegő hidas helyett közleponokon nyugvó vashíd áll nyitva szekerek és vasuti vonatok előtt.

A délibábos puszták költözete ugyan sokat fog veszíteni ebből, természetesen eredetiségéből; de a vidék nem lesz elzárva a világtól az esztendőnek egy harmad részében. — A vasut érdekeltégétől sok áldozatot követelt a vasut létesítése; ámde jótékony befolyása már most is érezhető a földek árának és a földhasznáberek emelkedésében. Érezhető lesz az később egyebekben is.

Sőt aligha tulzok, ha azt állítom, hogy az érdekeltég által törzserésvények aláírása folytán történt másfélmillió forintnyi hozzájárulás a munkabérek, a kisajátítás, a sok ezer főre menő munkás osztály költözése után nagy részben már visszatért és visszafog térülni az érdekeltég, illetőleg az érdekeltég által lakott községek és városok lakosságának zsebébe.

Az tapasztaltam, hogy a füredi, poroszlói nép jelentékeny része most e vasut építéséből és — az is igaz — e vasut építésénél él. A közönséges munkások többnyire úgy a hid, mint a vasut építésénél fürediek, poroszlóiak, általában a vasut mentén fekvő falvakból valók. Ennyi kéz hetenkint sok pénzt kereshet. Jó dolguk van a kereszteseknek, mészárosoknak, henteseknek, kofáknak is. Mindkét vállalat ezrével alkalmazza az idgeneket, az ország különböző vidékeiről összeverődött munkásokat, az ugynevezett „barabereket” is. Ezeknek a csárdában van az otthonuk.

Füreden talán soha sem voltak olyan népesek a mulatóhelyek, mint az idén.

Föl is fér reánk egy kis haszon a vasut építéséből, — mondja egy becsületes képű füredi polgár, a ki valószínűleg nyereg-készítő mester. — Mert uram, higye meg, nem esekélyesség 75000 pengő forint, a mibe nekünk ez a vasut kerül. Már kiszámítottam, hogy minden lélekre másfél forint esik belőle.

A füredi pályaudvar közvetlenül a város alatt épült; mintegy beleépült a földérsőhivatott csinos mezővárosba. Egyik hosszan nyújtózó utcáját derékban vágja keresztül a vasut, mielőtt a pályaudvart elérné; tüzbiztonsági szempontból két oldalt ki kellett sajátítani és lerombolni a nádfedelű házakat. A pályaudvar és a város között terül el a jól rendezett vásártér; bal felől a Lipseyek angol kertje képezi a tágas vásártérnek háttérét, s ezzel szemben másik nemesi kurián akad meg a szemünk. — A lombos udvaron, magas domb gerinczén elhagyott emeletes épület nagy tömege tekint a lábál alatt elterülő szőlőskertre és a messzenyúló ártér fűzeseire.

Uri, fényes kastélynak tervezte tulajdonosa, de be nem végezhette. Most üresen, félig készen áll. Falai vakolatlanok; ablaknyílásain szabadon sivat keresztül a hűvös őszi szél.

A tiszai hid-építők kantinosa raktárnak bérlői az ötvenes hatvanas évek híres Józsa Gyurijának uri élethez, fényes vigalmakhoz épült füredi kastélyát.

Ilyen a világ mulandósága. A vasut a füredi szőlőshalmok után egyszerre az ártér éri, a mely Füred és Poroszló között rendkívül széles. Az ártérben zúgó nádasok, vad, zombékos helyek; buja legelők, kitünő kaszálók, csillogó vizerek, sűrű fűz, rekettye, nyárfa csoportok váltogatják egymást. Zajos itt az élet; vízi madarak nagy lármát csapnak és legelésző tehének kómpolása vegyül a madár-concertbe.

Nem így van tavasszal, mikor a haragos Tisza nem fér meg a medrében s piszkos hullámai mértőföldnyi szélességben ellepik az ártér, úgy, hogy a vén, kikorhadat törzsi fűzeknek is csak a felső koronája látszik ki a tengerből.

Ezért kellett az ártéren 10 méternyi magas gátat emelni va-uti töltésül. — Nem csoda, hogy a földművek közül ez a tiszai töltés lett legutóbbira készen; sőt a tiszai hidtöltés még most is mint hangyaboj nyüzög rajta a munkások raja, görnyedve tologatva lejtős oldalon felfutó deszka pallókon, talicskáikat.

A töltés alapszélessége 50, magassága 10, korona szélessége 5 méter — Rengeteg köbméter föld van abba összehordva.

Ezzel a gáttal párhuzamosan halad tőle délre egy másik nem oly magas, de nagyobb korona szélességű töltés, melyet Hevesmezey épített Grossmann nevű vállalkozóval. Ez a töltés lesz az ország ut az új tiszai hidhoz s közel ehhez egészen összefut a vasuti töltéssel.

A két parton zajos, lázas élet lepi meg az ideget, a ki érdekesebbnél érdekesebb látni valókat talál ezen a rögtönzött, ideiglenes munkatelepen. — Gomba módra nőtt város ez, vagy két ezer vegyes ajku lakossal. Mert hallani itt a magyar szó mellett a németet is, de még többet az olaszt, lévén a tálian igen ügyes vízépítő; ide pedig olyan kell. A természetük ugyan nem pázolt a climához, mert egész nyáron átlag 60 perczentjük hidejlelésben szenvedett.

Kisbáb nagyobb fa és téglá barakok sorai nyújtózkodnak a Tisza két partján; munkások, építési irodák, raktárok és kantinok. Mind ugy néznek ki, mint a régi cölöpökre építő időknek lakóházai. — Ugyanis valamenyi magas cölöpökön nyugszik, hogy az őszi vagy tavaszi árvíz — mint az ürgeket — ki ne öntse belőlük a lakókat. — A nagy gépház, mely a vízbe sülyesztett munkakamarákat látja el sűrített levegővel, a poroszlói oldalon zakatol. — A kubiködörök között emelkedő földszalagokon sűrűn domborodnak a kubikosok apró kerek sátrai. — A legtöbb ilyen földmunkás családostul azokban lakik. A háznép teljes számmal meg van. — Az asszony szolgálóra akasztott bográcsban főzi a vacsorát az árok alján. A gyerekek majd kitörök a nyakukat, ugy szaladnak a mérnökök barakja felé, a hol az ide vetődött vándor művész ép most interpretálta ócska verkljén a „Szép halász leány” elkapott melódiáját. — A sátor örző eb valami idegent ugat meg; a macska dorombolva hízlekedik a menyecske körül. — Egy pár kacsa és egy tyúk-törzs egészíti ki a sátoralj népet.

A Tiszából magasra emelkedik ki az állványok sűrű gerendázata. A Tisza a félig kész, körül állványozott pillérek mentén már keresztül van hidalva egy munkahid, mely a közlekedést az építési anyagokkal megrakott két part között fenntartja. — Hordozható ipari vasut is van lerakva e hidon.

A közönséges napszámosoknak, bányamunkásoknak, kőműveseknek, ácsoknak, lakatosoknak, felvigyázóknak és élmunkásoknak egész raja dolgozókja vashidon. — Szokni kell különösen ahhoz a munkához, a melyet a víz alatt, a quaisonokban, sűrített levegőt szíva, végeznek az olaszok.

Mert tudni kell, hogy a vízben a hid oszlopokat, az oszlopok vastagságának megfelelő átmérőjű erős vasszerkezetű, ugynevezett munkakamarák (quaison) segítségével építik. — Ezt a roppant vas-kádat lesülyeszti a vízbe; a munkások alul vájják lejjebb-lejebb a földréteget; a mit kiásnak, a kamara belsejében felfutó kisebb átmérőjű hengeren emelik fel; ezen történik a le- és felszállás; ezen vezetik hozzájuk a sűrített levegőt, a melynek nyomása minden 10 méter mélységben egy atóméterrel nő. Ahhez fokozatosan kell szoktatni az emberi szervezetet. Már 25 méternyi mélységbe nem volna tanácsos ahhoz nem tördött, gyengébb testű emberek leszállani. Könnyen szívesszélhűdés érne. — Ily nagy mélységben, 2—27 atóméterű sűrített levegőben a hang alig hallatszik. A munkások k veset is beszélnék egymáshoz; fűtyölni épen nem lehet. Egy ásonyi fővény oly könnyű mintha sulya sem volna, ép úgy mint a hogy a vízben is könnyen lehet a testeket felemelni. — Mindkét tőnemény ugyanazon egy természetani törvényen alapul. — A munkások 4—6 óránként változnak; lent a quaisonban 10—16, a légkaszában 2—3 ember dolgozik legfinomabb miligyertya fény mellett.

A mint a munkakamara sülyed lefele, annak üregében ugy emelkedik az oszlop, fölötte a munkásoknak, ezer — és ezer méternázsonnyi sulyával. — Mikor kellő mélységre van sülyesztve az oszlop, felszállnak a munkások s a dolgozó üreget tele öntik betonnal.

A füredi hid egész hossza 280 méter, melyből a mederre három 70—70 méter nyilással 210 méter esik; a hidfők melletti két nyílás 30—30 méter. A hid belső szélessége 65 méter, s ugy lesz beosztva, hogy közepén rakják le a vágányokat; a két oldalt pedig a kocsit és gyalog közlekedésnek tartják fenn.

Idáig a hid építés következőleg haladt elő. A füredi hidfő cölöpözése befejeztetett. Az első meder oszlop cölöp alapzata kész, mintegy 13 méter mélységre 65 cölöpöt vertek le. A betonozás is befejeztetett, a jövőhéten megkezdik a felmenő falazat építését. A második meder oszlop pneu matikus alap

zata kész; a munkakamara 13 méter mélységben áll; az alapfalazat 17,8 m. A harmadik meder oszlop pneu matikus alapzata 12,23 méterre van lesülyesztve; alapfalazat teljesen befejeztetett; a felmenő falazatból is 3 méter kész. A negyedik meder oszlop lesülyesztve 21,23 méterre; az alul és felmenő falazat kész. A poroszlói hidfő cölöp alapzata 23 m. mélységű; betonozás, felmenő alapzata kész van. A második mederoszlop e hó végére, az első nov. 10-dikére, a füredi hidfő nov. végére lesz kész. E hó 15-dikére a Schlick gyár által készített vasszerkezet is összeállítva alá kerül; ugy hogy jövő évi áprilusra várható a hid teljes elkészülése.

A hidat a magyar állam építteti; ezzel is igazolván ezen hidnak és a rajta keresztül menő vasutnak a fontosságát. — Az építés költsége 680000 frtra van előirányozva.

Igen szép kivitelű hidak lesznek e vasut vonalon: a füredi ártéri hid; hossza 75 méter; az Eger folyón, h. 260 m; a szomorokai, h. 90 méter és a hortobágyi, hossza 40 m. két 20—20 méteres nyílással. — Ez méltó párja lesz a hortobágyi vendégfogadó előtt lévő 9 nyilású nagy köhidnak; melyről a hagyomány azt tartja, hogy tejjel csinálták hozzá a maltert; azért olyan erős; meg hogy kicsiben utánzata a prágai híres Nepomuki János hidnak; azért büszke rá a debreczeni ember. (Z—I.)

Napi hírek.

— Az ág. h. egyházi hívei értesítettek, hogy az isteni tisztelet a te plom festése miatt még holnap az okt. 12 én meg nem tartható — A lelkeszi hivatal.

— Dalestély. A debreczeni daleyjet által e hó 12 én Vasárnap a Bika szálló dísztermében — rendezendő a r t k ö r ü d a l e s t é l y r e a meghívók széthordattak, ha netalán egyesek, kik a meghívásra igényt tartanak, meghívót nem kaptak volna, sziveskedjenek hozzám fordulni s ebbeli kívánalmuknak készségelel teendek eleget. Mindazon t. aláirt pártoló tagok, kik pénztári nyugtájukat (szabadjegyeket) kézhez még nem vették, a dalestélyre szabad bemenetelben részesülhetnek s ha kívánják a pénztárnál szabadjegyük ki fog szolgáltatni. Egyleti pártoló tagul való aláírások a dalestélyen a pénztárnál elfogadtatnak s az aláírók már mint pártoló tagok az egylet által nyújtott kedvezményt igénybe vehetik. Debreczenben 1890. Október 11. Krasznay egyli-ti titkár.

— A kereskedelmi esti szaktanfolyamra a beiratás kereskedelmi akadémiánkon megkezdődött. ugy hogy az eddig jelentkezettek száma is elegendő arra, hogy az előadásokat f. hó 15-én megkezdjék. Az idők jele, hogy n e h á n y n ö is beiratkozott a szaktanfolyamra. Minthogy pedig értesülésünk szerint az igazgatóság a tanítás megkezdése után több senkit sem vesz föl hallgatónak, aki részt óhajt venni, el ne mulassza a beiratkozás határidejét. A z i g a z g a t ó s á g.

— A honvéd-ujenczok és póttartalékosok eddig tudvalevőleg évenként rendszeren október 6-ikán vonultak be. Az idén is erre az időpontra voltak behíva, de a honvédelmi minisztérium elhalasztotta a bevonulási határidejét és az időzjegyeket a katonai ügyosztályal visszaszedette. Sokan azonban kikötöl nem lehetett a meghívót visszakapni, előálltak és jelentkeztek parancsnokságaiknál. A honvédelmi minisztérium újabb rendelkezése ér telmében az idei honvéd-ujenczok és póttartalékosok csak 1891. évi márczius elején vonulnak be.

— A debreczeni betegsegélyző és temetkezési egylet. Városunkban most van alakulóban az egyesület, melynek óvatos szervezés és tapintatos vezetés mellett szép jövője jósolhatunk. Az egyesület létrejötté több mint valószínű, amennyiben már most is 60—70 tagot számlál s e hó 12 én vasárnap megtartja első ülését. Az egyesület célja lesz tagjai s hozzátartozói számára megbetegedés esetén igényes gyógykezelést, gyógyszer, s a családfo megbetegedés esetén ezenfelül megfelelő pénzbeli segélyt, s annak elhalálása esetén az özvegynek s árvának segélyszegyet biztosítani. A kis fizetésű hivatalnokokra, s szerény díjazású iparosokra valósgo áldás lesz ez az egylet, mert hiszen még egy rendezett viszonyok között élő családot is érzékenyen sújt a betegség, s a háztartás egysúlyát teljesen megbontja. Es hány családot látunk óriási nyomorba merülni, mikor a családfo betegség fosztja meg a kenyér megkereséstől. Az alakuló egyesület meleg hangu felhívása a következőkben végződik: Ti szegények, ti családapák, s ti szerencsés gyermekei gondolatok a sors változó szélességre s lépjtek be ez egyesületbe — támogatjátok ti gazdagok filléreitekkel az élet gondjai alatt görnyedők terheit, s szíriásokot fel az özvegyek s árvák könnyeit, hadd nője ki magát ez egylet az egyesülési eszme életfájának egyik hatalmas ágára, s ériellen nemes gyümölcsöt a szenvedők s szűkölködők számára.

— A felsőbb léányiskolás tudománya. A napokban a felsőbb léányiskolában a tanár megemlékezett a le. sötétebb világrész birneves utazójáról, aztán felhívott egy lányt, kérdezvén, hogy mit tud Stanleiről. — Nemrégiben megházasodott! — válaszolta a kis geographus.

— Athleta versenyek Nagyváradon. A kolozsvári atletikai club tagjai Br. Jósika Lajos elnöklété alatt szerdán átmentek Nagy-

váradra s ott másnap a várad közönség esekély érdeklődése mellett tornaversenyt rendeztek. Volt kerékpárverseny, távolág és magas ugrás, alacsony kerék párok verseny, síkfutás, sulydobás, korlát gyakorlatok, handicap és akadály verseny. — A díjakat Des Echerolles K. Sándorné adta át a nyelrőknek.

— Lusztig Mór börgyári raktárában egy jó házból való fia tanulól felvétetik

— A kir. táblai elnökök. kir. A táblai elnökök kinevezését nagy érdeklődéssel várják mindenütt az illető városokban és kerületekben, így természetesen Debreczenben. A debreczeni tábla elnökjelöltjeként már több név van forgalomba hozva. De hogy voltaképpen ki lesz az elnök, az még ma is az igazságügy miniszter titka. Egy igen előkelő forrásból vett értesülés szerint eddig csak az látszik bizonyosnak, hogy a kinevezések még ebben a hónapban meglesznek; de a kinevezendők személyeit illetőleg még a miniszter közvetlen közveze és legintimebb barátai sem tudnak semmit. Mint ugyanezen forrás biztosít, semmi alapja sincs az „Ügyvédok Lapja” szemrehányásának, mely szerint Szilágyi Dező a kinevezésekre nézve a nemzeti kaszinóban informáltatná magát. Szilágyi ezt annyira a maga dolgának tekintti, hogy senkitől sem kért és fogadott el információt, elannyira, hogy eddig még a legilletékesebb személyek véleményét sem kérte ki s ugy nem is fogja kikérni, ha való az, hogy kinevezések már októberben megfognak történni. Hogy jót fog-e ez szülni vagy nem, a jövő mutatja meg. Az intézmény s az igazságszolgáltatás érdekében — csak azt kívánhatjuk.

— Ügyvédi iroda áthelyezés Dr. Megyery Pál ügyvédi irodáját a piacutcai Szikszay fűle háztól Széchenyi utcára, 1778. sz. a. saját házába helyezte át, a mit ügyelőknek czennel tudomására hoz. (Emke.)

— A városi nagy kölcson megkötése ügyében Simonffy polgármester ur távirati érteitése folytán Szabó József főszámvevő ur tegnap Budapestre utazott.

— A holnapi dalestély műsora. A debreczeni daleyjet által holnap 1890. Október hó 12-én vasárnap a „Bika” szálloda dísztermében Tombor Aladár karnagy vezetése és Rác Károly zenekara közreműködése mellett tartandó zártkörű dal- és zeneestélyt műsora a következő: 1. Dalünnepen Thern. 2. A kinek nincs szeretője Lányi. 3. Ossian Bechnitte. 4. Falu végén Wusching. 5. Nyisd ki rózsám Zimay. 6. Rákóczy Huber. Rác Károly zenekara kíséretével. Kezde este fél 9 órakor. Beleptidj személyenként 1 frt. Csaldjegy 3 szmelyre 2 frt. Egyleti alapító és pártoló a tagok szabadjegyeket használhatják. A szabadjegy 3 szmelyre érvényes, a család többi tagja a beleptidj felét vagyis személyenként 50 krt fizet. A z e l n ö k s e g.

— A baromfi-kiállítás sorsolás eredményét a következőkben közöljük (a páros teteleket a 40 kros, a páratlanokat a 30 kros jegyek nyerik):

	Nyerő szám
1) 1.1. Plymouths Rox tyuk	514.
2) 1.2. Fekete Bantam	514.
3) 1.1. Fehér Langshan	2161.
4) 10. Pekingi kacsa	2161.
5) 0.1. Olasz tyuk	543.
6) 11. Bronz gyöngytyuk	543.
7) 1.0. Spanyol kakas	995.
8) 1.0. Ugyanaz	995.
9) 1 drb „Házi szárnyasaink” cz. folyóirat 1888. évről	5.
10) Ugyanaz	5.
11) Ugyanaz 1889. évről	281.
12) 1 drb „Okzerü baromfi-tenyésztés” czimü mü	281.
12) Ugyanaz	2472.
13) 1 pár indiai galamb	2472.
14) 1 pár fehér parókás galamb	2675.
15) 1 drb vörös	2675.
16) 1 sárga	2103.
17) 1 budapesti gatyás	2103.
18) 1 vörös keringő	1937.
19) 1 bagdetta	1937.
20) 1 dobos	567.
21) 1 purzli	567.
22) 1 kanári madár	2977.
23) 1 vörös purzli galamb	2977.
24) 1 tyuk tarka	1906.
25) 1 posta	1906.
26) 1 sergelynyaku	2687.
27) 1 páva	2687.
28) 1 vörös Asztrild	2064.
29) 1 pár posta	2064.
30) 1 kék páva	1102.
31) 1 drb kanári madár	1102.

A nyeremény-tárgyak a kiállítás területől elvihetők.

— Sétahangverseny a Szikszayban. Holnap délután négy órakor a 39 ik gyalogezred zenekara Czapek Péter vezetésével, megtartja első hangversenyét, a „Margit” fűrdő éttermében a következő programmal: 1. „Le pére la victoire” I n d u l ó Gannetól (uj) 2. „Dame Valentin” Nyitánya, Suppetól. 3. Polgárkereső Ziehrertól (uj) 4. Barcarolle Krilltől (uj) 5. A „Zamorai bíró” cz nagy-opera. Gounodtól (uj). 6. „Csacsogás” (B a b i l l a g e) (uj). Gillet. 7. „La bella Roumaine” Keringő Ivonoricitól — a zenekar részére hangszerelt Czapek (uj). — 8. „Esti harangszó”, idyll. B a c h. 9. Egyveleg a „Safaniel-ből C a p e k-től. 10. „Rákóczy-induló”. Felhívjuk a közönség figyelmét az érdekesen összeállított hangversenyre, mely délutáni négy órakor kezdődik és esti hat óráig tart.

— Farkas Ozmán basa Debreczenben. Erdekes vendége volt tegnap Debreczennek. Ugyanis Farkas Ozmán basa, a lapokban oly sokat emlegetett derék vitéze szabadságharcosunknak, a ki később Törökországba bujdosott s ott vivott ki magának a török hadsegerégnél szép állást, a tegnap esti vonattal Debreczenbe érkezett, itt lakó régi jó barátja: Berger Henrik látogatására, ahol is tegnap este tiszteletére kedélyes estélyt rendeztek. Ma délelőtt a város nevezetességeit szemlélte meg, s a déli vonattal visszautazott Pestre. Tovább is maradt volna még kedves barátja körében, de vissza kellett utaznia, hogy ma este részt vehessen a budapesti honvédegyelet által a „Hungáriá"-ban tiszteletére rendezett estélyen.

— Nehány napi foglalkozásra 2 irnok felvették a „Debreczeni Ellenőr" kiadóhivatalában.

Irodalom és művészet

Az új országház nagy festménye. Az itthon idős Munkácsy Mihály és gróf Tisza Lajos, valamint Steindl Imre, az új országház tervező és művezető építészé közt, tárgyalások folytak egy nagy monumentális festményre nézve, melylyel világhírű művész hazánkba a magyar törvényhozás palotáját ékesítené. A tárgyra nézve hamar megtörtént a megállapodás. Munkácsy festménye a magyar arok bejöveteleit fogja ábrázolni, s a művész, a nemzeti muzeumban máris tanulmánya tárgyává tette a régi magyar Árpád-kori fegyverzeteket, lószerszámokat s egyéb emlékeket. Nagyobb nehézséget okozott azonban a festmény elhelyezésének a kérdése a képviselőház goth stíliu termében. Steindl Imre beleegyezett a szükséges változtatásokba. — Munkácsy e festmény elkészítése végett Budapesten rendezi be műtermét.

Színház.

(V.) A napokban (Október 7-én) mult 25 éve, hogy a debreczeni színházat ünnepélyesen megnyitották, s a megnyitó előadásán Jókai né Laborfalvi Róza óriási lelkesedéssel szavalta el Jókai Mór prólogját, melyben a költő ihlettel ajakkal hirdeti, hogy oltár a színpad, s nem arra való, hogy hizelegjen

„A kor hűbűn, a rozsvivatnak
S vizschanót adjon korcs izlés szavának.
Nem, hogy legyezze könnyelmű ledérség
Tréfának öltözött botlásait
És éles mérget töltsön a szívekre.
Nem, hogy fület ciklandó pengéttel
A gondolatot ciszoktassa népnünk
Érzékhez szólva értelem helyett.
A puritán hit ősi városában
Hü látványt nem; csak szellemünknek
Épülhetett e ház: — azért ez oltár.”

S ha a költő előrelátott volna a jövőbe, bizonyára megírta volna azt is, hogy Nem, hogy Gigerlik sok sületlenséggel
S esellen vizeznek léha özőnével
Megtévelyezék az izlést s szívét...
No de hát ne erkölcsbiráskodjunk. A közönségnek úgy látszik tetszett ez a szellemtelen német posse, melyet tegnap adtak először színházunkban, az első jó ház előtt. Mert eddig csak úgy kongott az ürességtől a színház nézőtere, tegnap pedig megtelt.
Mídon ezen tény minden kommentár nélkül constatáljuk, egyszerűen örömmel fejezzük ki, hogy végre sikerült a publikumot becsalni a színházba. Hogy milyen darabbal, az már nem a mi dolgunk, ha a publikumnak a Gigerlik tetszik, tessék, mi egyszerűen nem irigyeljük az izlését.

A darab egy pár egymás mellé tett utca és korcsmajelenetből áll, melyek mind-egyikében Róka kalapos (Gyöngyi) keresi egy eladott kalapja vevőjét, hogy visszavehesse tőle a reskontóját melyet a kalap belése alá dugott (hogy a felesége meg ne találja) s melylyel négyezer forintot nyert. A negyedik felvonás végén szerencsésen meg is találja, mert a reskontós kalapu gigerlik eljön a boltba a feleségének (Vertán A.) szerelmet vallani.

A csoportos jelenetek jól voltak rendezve, s a szín mindég élénk mozgalmak képet nyújtott — az új díszletek is különösen a második felvonásbeli budapesti utca részlet — igen csinosak. A hat gigerlik felvonulásain is sokat nevetett a publikum s a gigerlik marot háromor is meg kellett ismételn. — A Gyöngyi és Andorffy kupléival se tudtak betelni — s a Gyöngyi pipogy férj-alakítása is folytonos derűtségekben tartotta a közönséget. Vertán A. is jó volt a házastárs menyecske szerepében.

Szóval a publikum kitűnően mulatott a darabon, s a nagy vigás közepette csak a jó izlés szelleme húzódt meg, piruvva szegyenkedve egy üres sarokba. Ugy megdidergett ott szegényke, s félve kérdezte, hogy jó helyre jött e ő, mert színházba akart jönni, de azt hiszi, hogy Orfeumban van. Megnyugtattam a kicsikét (mert nagyon kicsike ám), hogy a színházban van. De ő tagadólag rázta a fejét...

Színházunk 25-ik évfordulója. E. évi Október 7-én volt 25 éve, hogy a debreczeni színházat, melynél szebb, fényesebb, ezüstözöttebb abban az időben egyetlen egy se volt a vidéken s még ma is kevés mulja fölül, nagy ünnepélyességgel megnyi-

tották. — Csodákozunk az igazgatóságon, hogy meg nem ragadta ezt az alkalmat az ünneplésre, akár kegyeletből, akár arra való számításból, hogy nagy közönséget vonzzon a színházba. — Legalább jelezheték volna ezt az évfordulót a színpadon, és ha semmi egyebet nem csinálnak, előadhatták volna katonai „Bank-bán-át”, a melylyel megnyitották a színházat.*

Az új színházban Reszler színtársulata játszott. Az ünnepi prólogot Jókai Mór írta és Jókainé Laborfalvi Róza szavalta el a zsufolt ház roppant lelkesedése között. — Az alkalmi nyitányt Zsák Vilmos, az itt állomásozó ezred karnagya szerezte. Az előadást Molnár György művezető rendezte. A czimszerepet Molnár, Gertrudot Jókainé, a kit a város közönsége ezüst koszorúval és 40 darab körmezői arannyal tisztelte meg, Peturt Rónai, Melindát Lihera Gizella, II. Endrét Együd, Tiborczot Dózsza személyesítette. Ugy halljuk, hogy a színház megnyitását a „Csokonai-kör” közreműködése mellett nov. 17-én ünneplik meg.

Különben a történelmi hűség kedvéért megjegyezzük, hogy a negyedik előadás már üres ház előtt folyt le akkor is.

*) Es lett volna jubiláris előadás üres ház előtt.

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ.

Holnap vasárnap, 1890. október 12-én, páratlan bérletben: új jelmezekkel és díszletekkel itt III-szor:

FENEGEREK

(GIGERLIK.)

Énekes bohózat 4 felvonásban.

Színházi műsor.

Kedd 14 Rantzauk.
Szerda, 15 Gigerlik.
Csütörtök, 16 Boccaccio.
Péntek, 17 Király és pór I-ször.
Szombat, 18 Gigerlik.
Előkészületre pedig kitéztek: Uj darabok: Szegény Jonathán — operett.
Bál után — monológ. A magyar színészet 100 éves Jubiláris ünnepélyére dísz előadást Betörök — népszimul. Frou-frou. Régi évek Darwinisták vigjáték. Párisi élet operette. Gasparone operette.

Felolós szerkesztő és kiadó laptulajdonos: Vértési Arnold.
Főmunkatárs: Kerecz Vilmos.

Magyar kir. államasutak üzletvezető-sége Debreczen.

6796. sz. Pályázat.
III. 1890.

A magyar kir. államasutak debreczeni állomásán f. év december hó 31-én megírtessék

pályaudvari vendéglő

bérletére ezennel nyilvános pályázat hirdettetik.

Ezen vendéglőt bérbe venni szándékozók ez iránti zárt ajánlatukat okmányokkal felszerelve és 200 frt bántpénz melléklése mellett a magyar kir. államasutak debreczeni üzletvezetőségéhez címelve, legkésőbbben

f. évi november hó 30-ig

nyujtsák be. A zárt ajánlat boritékán feltűnőleg kitüntendő „ajánlat a debreczeni pályaudvari vendéglőre”.

A bérleti feltételek a magyar kir. államasutak debreczeni üzletvezetőségének titkárságánál megtekinthetők.
Debreczen, 1890. október 10-én.

A magyar kir. államasutak üzletvezetőség.

(Utánnomat nem díjaztatik).

Kunz József és Társa

Budapest, Debreczen, Nagyvárad.
Legújabb

ŐSZI és TÉLI ruhaszövetek, szintartó velezek, téli kendők és Trico derekak

nagy választékban érkeztek.

Bosznay J. és Társa

DEBRECZEN, Czegléd utca.

Ajánlják az őszi és téli idényre ujjonnan nagy választékban érkezett:

Sealskin, Biber, Skunks, Opposum, Persianer, Mufflon.
Chinchinella és Krimmer,
moif, Boa, gallér, Pellarine és prém-jeiket.

Továbbá:

flanell, Kasan és Moldon gyapjukelmeiket

a legújabb mintákban 60 krajczártól feljebb. Francia flanellek színházi blousokra és matinéokra!

Különös nagy választék

jó mosó barchentekben (velez) métereinkint 20 krtól a legfinomabb minőségig.

Téli gyapju (Himalaya),

berlini (harasz) és Genilien kendőkben, ugyszintén a legújabb selyemkendőkben.

ŐSZI és TÉLI UJDONSÁGOK

nagy választékban és felette jutányos árak mellett.

Divatos

női trikó derekak, fiu és leány trikó

ruhácskák,

Valódi

Jaeger áruk

NŐI FÉRFI és GYERMEK

kész fehérneműek, Divat és pipere czikkek, kezdett, kész és előjegyzett kézi munkák és hozzá való kellékek.

Mindennemű rövidárak, szabó kellékek, kötő, himző horgoló pamutok és selymek.

Kaphatók:

Győri Ignác Debreczen, főtér a „Bjka” szállodával szemben Csapó-utca szeglet.

JAEGER.

Kardos Lászlónál

Czegléd utcai fő és piaci fiókületében: kaphatók: az eredeti és egyedül valódi Jaeger egészség fenntartó és fejlesztő ingek, ujjasok, lábravalók, férfi és fiuk részére.

Ingek, ujjasok, vállfűzők, vállfűzővédők, bugyogók, szoknyák, mellvédők, térdmelegítők, hölgyek és leányok részére.

Lovagló mellények, lábszár melegítők, haskötők a katonaság részére.

A gyakorlat folytán legkitűnőbbnek bizonyult egészségvédő mosható Jaeger gyapju utcai fiuöltönyök minden színben és többféle szabás szerint. Férfi, női, rövid és hosszú harisnyák.

Nagyválaszték színes ablakfüggönyökben, gyapju ágýterítőkben és flanell takarókban.

Rumburgi, Creas és Irlandiásvásznakban, fehér és színes zsebkendőkben, teljes kiházásitási kelegyékben valamint minden e szakmába vágó czikkekben.

Bérbeadó.

A néhai Kainrath Antal hagyatéka hoz tartozó s a nagy-csapó és vár-utca sarkán lévő vendéglő, bor- és sörcsarnok a hozzátartozó pinczéve, nyári mulatóval, elzárt baromfi udvarral, jégveremmel és teljes vendéglői felszereléssel folyó évi november hó 1-től kezdve bérbe kiadó. Ugyanazon telken a vár-utcai oldalon lévő épületben egy két szobából és egy konyhából álló lakás minden órán kiadó.

Értekezhetni Dr. Orbán József ügyvéd irodájában Nagy-csapó utca 328 sz.

Majolika és porcellán cserépkályhák

a legszebb kivitelben és elismert kitűnő fűtőképességgel, a SZLIÁCS mellett HALÁSZI első magyar agyáru és kályha gyárból, előnyös árak mellett ajánl

Sesztina Lajos DEBRECZENBEN.

Egy 4 boglyas kaszáló a „Paczon”

(a Pályi uton a második) a hozzávaló

gazdasági épületekkel eladó,

vagy több évre haszonbérbe kiadó.

Értekezhetni a tulajdonosnál

Kiss István

Homokkert-sor 3505. sz. a.

Mindenféle

vizi betegség ellen

ugymint az ezekből eredő betegségek: sárgaság, lép és májdaganatok, légzési nehézségek stb. legjobb szer, a hírneves

Hydropsin

(orvosoktól ajánlva)

Grobstein See-gyógyszertára

Gmunden gyógyhely, felső

Ausztria.

Egy üveg ára gyógyhasználati utasítással 1 frt. Csomagolással 1 frt 20 kr.

DITMÁR-féle

L Á M P Á K,

ugyszintén

Majolika kályhák

rendkívül leszállított áron

kaphatók

Szent-királyi és Kalenda

műipar áru raktárában.

3 A legtöbb nemzetgazdasági kiállításon kitüntetve
Ellismerő nyilatkozatokat a Jo ey klubtól.

Kwizda cs. és k. szab. „Restitutionsfluid” (mosdóvíz lovak részére) 1 üveg 1 frt 40 kr.

Kwizda korneuburgi állattáppora lovak, szarvasmarha és juhok használatára. 1 doboz 70 kr, fél doboz 35 kr.

Kwizda: Erőleseg lovak és marháknak, 6 és 3 frtos ládikókban és 30 kros dobozokban.

Kwizda: Ló-pata vaselne-je. (A patkót épen tartani.) 1 doboz 1 frt 25 kr.

Kwi da. Patkóragasz (mű-patazaru) 1 rud 80 krajczár.

Kwizda: Sertéspar a hizlalás előmozdításához és lesóványodott állatok jókarban helyezéséhez. 1 nagy doboz 1 frt 26 kr, 1 kis doboz 63 kr.

Kwizda: Mosószappana háziállatoknak. 1 drb 40 kr, 1 kis drb 80 kr, 1 nagy drb 1 frt 60 kr.

Kwizda: Nyeregszappana, a nyereg és más bőrtárgyak épen és tisztántartásához és fényezéséhez. 1 doboz 1 frt.

Utánzásoktól óv a fenti védjegy megfigyelése.
Kwizda Joh. Fr. kerületi gyógyszer-tár Korneuburg, Bécs m. cs. és k. ausztr. és k. román ud. szállító baromgyógyászati készítmények részére.

Kwizda korneuburgi állattáppora

Kwizda cs. és kir. szab. restitutionsfluidja

Kwizda fent említett készítményei a monarchia összes gyógyszer-tárjaiban és vegyészeti-teleiben kaphatók.

Szent-Királyi és Kalenda, Debreczen.

Padlózatok számára:

Keil Alajos

Padlózat-fénymázát

Bécsből,

mint legkitünőbb mázó-szert puha padló számára: szagtalan, hamar száradó, szép, fényes és tartós, — 1 nagy palack ára 1 frt 35 kr. — 1 kis " " " " 68 "

Keil Alajos Bécsből

Viaszk-kenőcsét

mint legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szert kemény padló számára.

Egy köcsög ára 60 kr.

legmelegebben ajánlja

Szent-Királyi és Kalenda,

DEBRECZENBEN, a városháza épületében.

Megrendelések olvan helyekről, hol raktárak nincsenek, Alois Keil, Wien IV. Resselgasse 5. gyári raktárába intézendők. Egy 5 kilós csomag ára 6 frt o. é.

Nagyválaszték: Gyázkelmékben.

GYENES LAJOS

Debreczen, Főter, városházépület.

Ajánlja dusan felszerelt rakárát:

a legújabb divatu

NŐI RUHA szövetekben,

FLANELL, KASAN és JÓ MOSÓ VELEZEKben,

mindennemű női ruha díszítésekben

Himalay, Berliner, Chenilla és elyem kendőkben,

kötő-pamut, kötő-gyapju, ezérna és

minden a rövidáru szakmába vágó árukban.

Hauschild Pamutok

Nagyraktár: Sirkoszorokban.

Női ruhák elkészíttetését

saját szöveimből elvállalom,

Min agyjtemenyem-t kívánat a bermentve küldöm.

DR. BÜK GÉZA

az összes orvositudományok tudora

Kendel: d. e. 8-10) óráig.

d. u. 3-4) óráig.

Szegényeknek ingyen.

Lakik: Nagy-czepléd-utca 2578. sz.

(Ábrahám ügyvéd ur házában.)

Egy uri

lakosztály

a Széchényi-utczán

azonnal kiadó.

Értekezhetni

ROTT L. divatüzletében.

Szabó Lajos Fiai,

DEBRECZEN, Rózsater.

Az őszi idényre raktárra érkeztek.

Divatos női ruhaszövetek

hozzáváló legújabb diszek,

Szines mosó velezek,

nagyválasztékban s igen olcsó árakhoz.

Téli (Himalaya) kendők,

minden nagyságban,

A Miklós-utca sarkán, a vármegyeházzal szemben

Öszre!

Télre!

Olesón!

Nagy
RUHA
raktár.

FÉNYES MŰR

férfi és gyermek ruharaktárában

a következő feltűnést keltő olcsó árak mellett őszi és téli ruhák kaphatók.

Férfiaknak:

1 Überzieher	6 frt és feljebb
1 Téli kabát	8 " "
1 Férfi öltöny	7 " "
1 " téli Mentsikoff	10 " "
1 fekete öltöny	10 " "
1 rövid téli kabát	3.75 " "
1 szövet nadrág	2.50 " "
1 eszimanadrág	2.50 " "

Fiúk és gyermekeknek:

1 fiú überzieher	5 frt és feljebb.
1 " téli kabát	5.25 " "
1 " egész öltöny	4.75 " "
1 " téli Mentsikoff	6.— " "
1 " rövid téli kabát	2.50 " "
1 " Mikádó kabát	5.— " "

Gyermek öltönyök 3 évestől 8 évesig 2.50-10 frt.

Báránnyelű téli kabátok 8 frttól feljebb.

Finom szőrme bélelt téli kabátok (biber galérral) 12 frttól feljebb.

Valódi erdélyi vízmentes köpenyeg 8-12 frtig Mindenféle bélelt utazó bundák 28-100 frtig.

1500 különböző téli Mikádó kabátok 6.25-től feljebb.

TÓTH GYULA

előbb TÓTH LAJOS és TARSÁ vaskereskedő cég Debreczen, városháza épület

ajánl dus választékban kitűnő minőségben és legjutányosabb árak mellett:

öntött vaskályhákat

fa és szabályozható szén és kokszt fűtésre, hazai gyártmány.

Eredeti „FRIEDLANDI” szabályozható, tültő és

„meidingi sysztem” kályhák

szén és kokszt fűtésre, csiszolt és nickl párkányzattal, ugyszintén köpenyvel,

mindenféle színben zománcozva,

öntött vas és lemez takarékt konyhák,

Tizedes-, egyensúly-, házi-, kalmár- és rud-mérlegeket jótállás mellett,

zománczott öntött vasedényeket

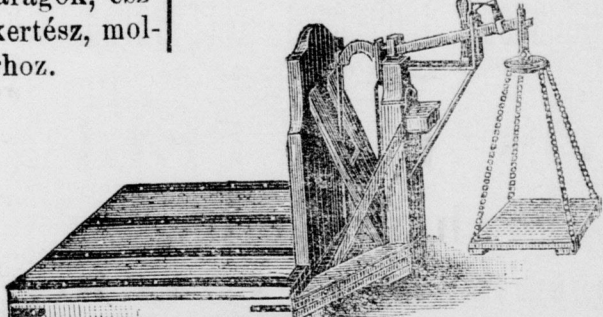
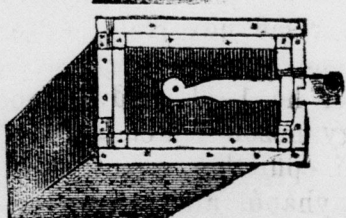
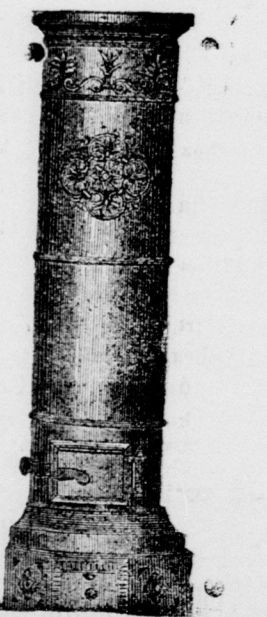
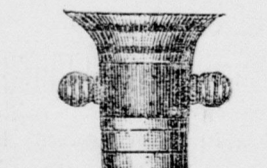
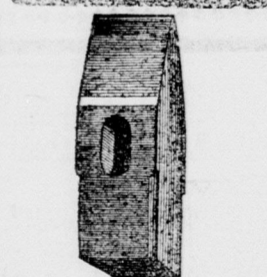
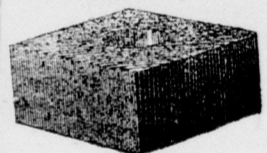
zománczott kék és márványozott lemez edényeket jótállással, valódi francia

öntött-aczél szerszámok

gépész, kovács, lakatos, késes, bádogos, asztalo-, ács, képfaragók, esztergályos, kádár, kerékgyártó, kőfaragó, rézüntő, üveges, kertész, molnár, tímár, szijgyártó, mészáros és hentes stb. iparhoz.

A Mc. Cormick aratógép képvisellete.

A Mc. Cormick aratógép képvisellete.

Kiadó

Nagy-uj-utca elején 1708. sz.

több nagyobb lakás.

KASZANYITZKY ENDRE

előbb

Kuhinka István K.

üveg, porcellán, lámpa és háztartási cikkek raktára

DEBRECZENBEN

ajánlja pontos kiszolgálat és gyár

árak mellett az őszi és téli idényre ujjonnan érkezett és nagyválaszték- kal berendezett

Ditmar

és

Brünner-téle

a legjobbnak elős mert gyártmányu

salon, függő

és

asztali

petroleum lámpái

s minden hozzátar

tozó cikkek nagy

raktárát.

Tisztelettel

Kaszanyitzky Endre

Képes árjegyzékek kívánatra térmentve.